

استراتژی آمریکا در خاورمیانه

۲۶ تیر ۱۴۰۴ ساعت ۱۳:۲۵

دولت کندی با این باور که لیبرالیسم در جوامع غربی نقش پادزهر در برابر کمونیسم را دارد، به این نتیجه رسید که در ایران وضعیت متفاوت است. از نظر استراتژیست‌های آمریکایی، در شرایط ایران، آزادی به سبک غربی می‌توانست به نفع گرایش‌های طرفدار شوروی تمام شود و سم مهلکی برای منافع غرب باشد.

این دیدگاه که توسط روی ملبورن، دبیر اول سفارت آمریکا در تهران، ترویج می‌شد، در تقابل با نظر سفیر، لوئی هندرسون، قرار داشت. در نهایت، دیدگاه ملبورن مبنی بر لزوم کنترل فضا و حمایت از یک دولت قدرتمند برای اجرای اصلاحات کنترل‌شده، بر سیاست آمریکا غالب شد و زمینه‌ساز حمایت از دولت امینی گردید:

«هندرسون رواج معیارهای لیبرالیسم غربی را در ایران بزرگترین مانع در سر راه کمونیسم میدید حال آنکه ملبورن در این اندیشه بود که اگر لیبرالیسم برای جوامع غربی نقش پادزهر را در برابر شوروی ایفا میکند در ایران وضع به گونه ای دیگر است. از نظر او در شرایطی از نوع ایران تنها چیزی که بیشترین جاذبه را برای گروه‌های سیاسی دارد گرایش‌های طرفداری از شوروی است و در این شرایط تجویز آزادی از نوع غربی آن برای ایران چیزی جز سم مهلک برای منافع غرب نخواهد بود. اختلاف دیدگاه این دو تن تا واپسین روزهای دولت مصدق ادامه داشت و در نهایت به نفع ملبورن خاتمه یافت. ملبورن با گوئیران که طبق منابع موجود اهل مماشات بود روابط کاری داشت اما گوئیران که به براندازی مصدق باور نداشت در واپسین هفته های دولت مصدق جای خود را به فردی دیگر داد که نقش اساسی در عملیات کودتای ۲۸ مرداد ایفا کرد.

منبع: حسین آبادیان، دو دهه واپسین حکومت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، چاپ اول ۱۳۸۳، ص ۳۹-۴۰.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/50138/استراتژی-آمریکا-خاورمیانه>